

Contouren Tweejarige subsidies en Projectsubsidies Innovatie Amsterdams Fonds voor de Kunst, in het kader van het Kunstenplan 2017-2020

Het college heeft in het coalitieakkoord opgenomen dat met ingang van 2017 het Kunstenplanbudget wordt verhoogd met 7,6 miljoen euro per jaar. Een substantieel deel van dat extra budget is specifiek bestemd voor kleinere organisaties, zoals in de Contouren voor het Kunstenplan 2017-2020 benoemd. De extra middelen bieden de mogelijkheid om de Amsterdamse cultuursector, die door landelijke en gemeentelijke bezuinigingen vier jaar geleden getroffen werden, beter toe te rusten voor het werk dat ze doen. Bovendien brengt het ruimte om weer te investeren in de toekomst: in innovatie, dynamiek en nieuwe instroom.

Uit gesprekken die Kunst & Cultuur, het ACI en het AFK afgelopen maanden voerden met de sector, blijkt dat de mogelijkheden voor 'research & development' bij kunst- en cultuurorganisaties vaak als eerste in de knel komen door schaarste van middelen. Innovatie is echter wezenlijk om als cultuursector met zelfvertrouwen de toekomst tegemoet te treden. De samenleving verandert in hoog tempo, en daarmee ook de voorkeuren en het gedrag van het publiek, en de context waarbinnen kunst tot stand komt. Dat vraagt nieuwe manieren van maken, programmeren, organiseren, publiek benaderen en andere verbindingen met de omgeving. Naast een artistieke motor, is innovatie een belangrijke component van cultureel ondernemerschap, merkt de Amsterdamse Kunstraad op in zijn *Verkenning 2014*. Van vierjarig gesubsidieerde organisaties mag verwacht worden dat zij in hun reguliere praktijk ruimte en budget vrij maken voor innovatie. Niet alle mogelijkheden daarvoor dienen zich echter vier jaar vooruit aan; soms is het profijtelijk om in te kunnen spelen op onverwachte kansen.

De Kunstraad constateert in de *Verkenning 2014* bovendien het belang van nieuwe instroommogelijkheden voor jongere organisaties. 'Om de dynamiek te bevorderen bepleit de AKr het aanwijzen van een aantal 'instapplekken', voor jonge instellingen die liever een ondernemingsplan opstellen voor twee jaar dan voor vier jaar. Zij kunnen voor de tweede helft van het kunstenplan een nieuw tweejarig plan opstellen, of de ruimte die ze binnen het systeem innemen laten vrijvallen. Deze "instapplekken" kunnen de doorstroming bevorderen, doordat zij de kloof tussen projectfinanciering door het AFK en structurele meerjarige financiering in het kunstenplan overbruggen.'¹ Ook uit de recente ervaringen met de tijdelijke stimuleringsregeling cultureel ondernemerschap bij het AFK blijkt de grote behoefte aan middelen voor versterking en professionalisering van meer beginnende organisaties.

---

¹ Amsterdamse Kunstraad, *Verkenning 2014*, p. 101.

Het AFK introduceert als antwoord op bovenstaande signaleringen twee nieuwe subsidie-instrumenten die worden gefinancierd uit de verhoging van het Kunstenplanbudget. Daarnaast wordt het reguliere meerjarige budget verhoogd. Daarbij gaan we uit van een bedrag van 5,1 miljoen euro per jaar (tweede van 7,6 miljoen), dat als volgt wordt besteed:

- a. **toevoeging van 2,6 miljoen euro per jaar aan het budget voor vierjarig door het AFK gesubsidieerde instellingen.**
Het AFK kiest scherp, en zorgt daarbij dat organisaties voldoende financieel zijn toegerust voor hun taak.
- b. **1,5 miljoen euro geormerkte projectsubsidies per jaar voor vierjarig door het AFK gesubsidieerde instellingen, bedoeld voor innovatie op een aantal specifieke beleidsspeerpunten.** Het gaat hier om bijzondere projecten die het belang van de aanvragende organisatie overstijgen, en die voortkomen uit zich onverwacht aandienende mogelijkheden.
- c. **1 miljoen euro per jaar voor tweejarige subsidies, gericht op het versterken van relatief nieuwe, jonge culturele organisaties.**

De aanvraagprocedure voor de tweejarige subsidies en projectsubsidies innovatie gaan later van start dan de vierjarige regeling. De innovatieprojecten zijn een flexibele 'kop' op de vierjarige regeling. Daarvan kunnen organisaties met vierjarige subsidie gebruik maken op het moment dat kansen zich aandienen, vanaf het begin van de nieuwe vierjarige periode. De tweejarige regeling moet ook een kans bieden aan organisaties die eerst bij de vierjarige regeling aanvragen maar daar worden afgewezen (bijvoorbeeld omdat ze nog relatief onervaren zijn).

De tweejarige regeling en regeling voor projectsubsidies innovatie worden daarom later van kracht, en na het vaststellen van de vierjarige regeling volledig uitgewerkt. Dat biedt tevens de mogelijkheid om de twee extra regelingen goed af te stemmen op het beeld van de cultuursector 2017-2020 dat zich in de vierjarige aanvragen aftekent. Zo kan beter worden ingespeeld op kansen en lacunes. Op de volgende pagina's worden doel, gebruikersgroep, beoordelingskader, looptijd en financieringssysteem van de twee regelingen op hoofdlijnen omschreven.

Planning voor tweejarige subsidies en projectsubsidies innovatie:

juni 2016:	tweejarige regeling klaar en goedgekeurd door gemeente
1 juli 2016	publicatie tweejarige regeling
1 augustus 2016:	beschikkingen vierjarige subsidies AFK
1 oktober 2016:	indiendum tweejarige regeling
december 2016	regeling projectsubsidies innovatie klaar en goedgekeurd
1 januari 2017:	publicatie regeling projectsubsidies innovatie & start doorlopende aanvraagmogelijkheid
1 feb. 2017:	beschikkingen tweejarige regeling (2017-2018)

Innovatieprojecten voor vierjarig gesubsidieerde organisaties AFK 2017-2020

Doel:

Research & development binnen de Amsterdamse culturele sector op een aantal specifieke terreinen, waarmee organisaties op langere termijn zowel hun positie in de samenleving als de sector in bredere zin kunnen verstevigen of bestendigen.

Voor wie:

Vierjarig door het AFK gesubsidieerde instellingen.

Voor wat:

Bijzondere projecten die een substantiële bijdrage leveren aan innovatie van de culturele sector op een of meer van de volgende terreinen, voor zover zij aantoonbaar geen deel uitmaken van de reguliere plannen waarvoor vierjarige subsidie is verstrekt en voor zover zij het belang van de eigen organisatie overstijgen:

- publieksontwikkeling, inclusief de ontwikkeling van nieuw aanbod voor nieuw publiek (met bijzondere aandacht voor nieuw grootstedelijk publiek met gemengde culturele achtergrond en interesses)
- kunst als stedelijk laboratorium (de inzet van kunst bij het onderzoeken van allerlei grootstedelijke maatschappelijke vraagstukken)
- inzet van nieuwe media en e-cultuur in culturele programmering en aanbod
- buurtgerichte of -gebonden activiteiten om Amsterdammers in buurten buiten het centrum te betrekken bij cultureel aanbod of bij de totstandkoming daarvan.
- ontwikkeling van nieuwe bedrijfsmodellen en financieringsstrategieën.

De innovatiesubsidie geeft organisaties financiële ruimte om te experimenteren met nieuwe ontwikkelingen die voor hun eigen toekomst en die van de sector van belang zijn. Omdat juist mogelijkheden voor innovatie soms onverwachts ontstaan, hebben de subsidies de vorm van een flexibele 'kop' op de reguliere vierjarige subsidies bij het AFK. Het staat organisaties vrij om daar wel of geen beroep op te doen.

Beoordelingskader

Naast criteria m.b.t. de inhoudelijke en zakelijke kwaliteit en de verwachte innovatieve bijdrage aan de Amsterdamse kunst en cultuur, zijn er twee aspecten die binnen de regeling worden gestimuleerd bij de totstandkoming van de projecten:

a) *samenwerking tussen Amsterdamse initiatieven/organisaties*

Dit vanuit de gedachte dat er effectiever gebruik kan worden gemaakt van alle specialistische kennis en capaciteit die al aanwezig is in de stad. Zo hebben organisaties in de Amsterdamse Basisinfrastructuur en door het AFK gefinancierde organisaties elkaar veel te bieden, en wordt samenwerking tussen hen aangemoedigd. Maar ook samenwerking tussen organisaties in het Kunstenplan en daarbuiten (inclusief andere maatschappelijke sectoren) is mogelijk binnen de regeling. Samenwerking is hierbij geen eis (omdat innovatie gebaat is bij een zo vrij mogelijke invulling), maar wel een criterium waarmee de kans op honorering wordt vergroot.

b) *internationale uitwisseling en samenwerking tussen Amsterdamse organisaties en organisaties in buitenlandse grote steden.*

Aangemoedigd wordt dat organisaties op artistiek vlak samenwerken en kennis uitwisselen met buitenlandse collega's in andere grote steden, bijvoorbeeld op het gebied van publieksontwikkeling,

programmering nieuwe stijl, nieuwe financierings- en organisatiemodellen. Ook hier is geen sprake van een harde eis, maar van een criterium waarmee de kans op honorering wordt vergroot.

Experiment betekent ook het nemen van risico, met soms ongewisse resultaten. Organisaties zorgen voor toegankelijke verslaglegging (in een zelfgekozen vorm) van het proces en de resultaten (meer en minder geslaagd). De resultaten worden openbaar gemaakt zodat de sector er in bredere zin zijn voordeel mee kan doen of op voort kan bouwen. Van de projecten wordt verwacht dat zij het belang van de eigen organisatie overstijgen.

Beoordelingssystematiek:

De organisaties zelf zijn al getoetst binnen de vierjarige regeling. De beoordeling betreft dus alleen de innovatieprojecten en hun betekenis voor de aanvragende instelling en de Amsterdamse culturele sector in het algemeen. De innovatieprojecten worden beoordeeld door een selectie van adviseurs van het AFK die ook bij de vierjarige subsidies betrokken zijn, waar wenselijk aangevuld met ad hoc adviseurs die gespecialiseerd zijn in innovatie in relevante sectoren (zo mogelijk ook internationaal).

Looptijd per project:

Flexibel; maximaal twee jaar. De projectmatige inrichting van de regeling maakt het voor kunst- en cultuurorganisaties mogelijk om op maat in te spelen op bijzondere kansen die zich aandienen.

Indienen:

Aanvragen kunnen continu worden ingediend (net als de reguliere projectsubsidies van het AFK) en ontvangen binnen 13 weken de uitslag. Zo kan snel worden ingespeeld op ontwikkelingen die zich voordoen.

Beoogd aantal te verstrekken subsidies & financieringssystematiek:

Van iedere vierjarig door het AFK gesubsidieerde organisatie worden van 2017 t/m 2020 maximaal twee projecten ondersteund, waarbij de betreffende organisatie penvoerder is. Daarnaast kunnen ze als samenwerkingspartner betrokken zijn bij de innovatie-aanvragen van andere organisaties.

Uitgaande van ca. 100 vierjarig door het AFK gesubsidieerde organisaties is het uitgangspunt dat in totaal ca. 160 projecten gehonoreerd worden (twee maal 80), met een maximum bedrag van 37.500 euro per project (4 jaar x 1,5 miljoen / 160 projecten). Uitgangspunt is om zo veel mogelijk organisaties tot innovatief experiment te stimuleren. Daarom wordt uitgegaan van een relatief hoog toekenningspercentage. Er vindt echter wel een volwaardige beoordeling plaats die ook tot afwijzing van aanvragen kan leiden.

Tweejarige subsidies AFK 2017-2020

Doel:

De tweejarige subsidies zijn bedoeld om dynamiek, nieuwe instroom en doorstroom in de Amsterdamse culturele sector te bevorderen. De regeling geeft relatief nieuwe, jonge kunst- en cultuurorganisaties de mogelijkheid om hun activiteiten in een aantal jaar te versterken en zich verder te professionaliseren op zowel artistiek als zakelijk vlak. Initiatieven met bewezen potentie kunnen met behulp van de regeling verder uitgroeien en zich klaarstomen voor de toekomst. Nevendoel van de regeling is nieuwe, meer flexibele en 'hybride' manieren van (samen)werken, bedrijfsvoering, publieksbenadering en inkomstenwerving te stimuleren binnen de culturele sector.

Voor wie:

De regeling ondersteunt relatief nieuwe organisaties in opbouw. Ze bestaan op het moment van aanvragen maximaal zes jaar in hun huidige vorm. Er is een aantoonbare track record aanwezig van minimaal twee jaar: hetzij van de organisatie in zijn huidige vorm, hetzij van een voorloper van de organisatie of van de artistieke en zakelijke leiding.

Organisaties ontvangen geen vierjarige subsidie in het kader van het Kunstenplan 2017-2020. Wel werken ze in continuïteit en voeren dus meerdere activiteiten per jaar uit, of realiseren in het geval van festivals minimaal jaarlijks een editie danwel tweejaarlijks met tussenliggende activiteiten. De tweejarige subsidie is niet alleen, maar wel bij uitstek geschikt voor jongere organisaties die vanuit een kleine vaste basis een variëteit aan projecten realiseren met sterk wisselende samenwerkingspartners en financieringsbronnen.

Ook organisaties die een aanvraag indienen bij de vierjarige regeling 2017-2020 maar daar niet worden gehonoreerd, kunnen daarna voor de tweejarige regeling een aanvraag indienen, mits zij passen binnen het hierboven geschetste profiel.

Voor wat:

De tweejarige subsidie kan worden ingezet voor reguliere activiteiten (programmering, productie, presentatie, talentontwikkeling etcetera) van een organisatie, waarbij er echter sprake moet zijn van een plan voor versterking en professionalisering van de organisatie in artistiek-inhoudelijk en zakelijk opzicht. In twee jaar wordt toegewerkt naar een duidelijk omschreven doel. In het plan wordt naast de beoogde (ontwikkeling in) activiteiten aangegeven welke instrumenten worden ingezet om als organisatie te leren. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan coaching, training, samenwerking met een meer ervaren organisatie, werkbezoek in binnen- of buitenland.

Beoordelingskader:

Het beoordelingskader houdt verband met dat van de vierjarige regeling, maar legt een aantal andere accenten en de eisen zijn in sommige opzichten lichter (passend bij de beperktere omvang en looptijd van de subsidie). De criteria worden definitief uitgewerkt op het moment dat de regeling wordt opgesteld (voorjaar 2016). Te denken is aan een set van:

huidige en beoogde artistiek-inhoudelijke kwaliteit; huidige en beoogde zakelijke kwaliteit (met aandacht voor nieuwe organisatie- en financieringsvormen); kwaliteit van het ontwikkelingsplan; publiek & maatschappelijke verbinding; de mate waarin de organisatie bijdraagt aan de veelzijdigheid van het cultuuraanbod in de stad.

Organisaties die doelgericht investeren in nieuwe, flexibele manieren van (samen)werken, bedrijfsvoering, inkomstenwerving en/of publieksbenadering hebben een pre.

Beoordelingssystematiek:

Beoordeling vindt plaats door een (interdisciplinaire) commissie. Naast aanvragen op papier maakt een gesprek van de initiatiefnemers met (een deel van) de commissie deel uit van de aanvraagprocedure.

Afhankelijk van het aantal en de aard van de aanvragen kunnen de aanvragen eventueel verdeeld worden over twee of drie verschillende interdisciplinaire commissies. De commissies worden samengesteld uit adviseurs die ook de vierjarige subsidies 2017-2020 hebben beoordeeld, waar nodig aangevuld met ad hoc adviseurs met specifieke deskundigheid.

Looptijd van de subsidie:

Twee jaar. Aan het eind van de tweejarige periode kan opnieuw een aanvraag voor twee jaar worden ingediend. Een organisatie kan in totaal maximaal twee maal van de tweejarige regeling gebruik maken.

Indienen:

Eenmaal per twee jaar (najaar 2016 en zomer 2018).

Beoogd aantal te verstrekken subsidies en financieringssystematiek:

- Het totale budget per jaar bedraagt 1 miljoen euro.
- Het aan te vragen subsidiebedrag is vrij, met een minimum van circa 20.000 en een maximum van circa 100.000 euro per jaar (definitieve minimum en maximum volgt bij uitwerking van de regeling).
- Er wordt een beperkt, nader te bepalen percentage aan eigen inkomsten verwacht.
- Bij een gemiddeld aanvraagbedrag van 60.000 euro per jaar kunnen circa 17 organisaties per twee jaar gebruik maken van de regeling.